

۲۰۶۳۵۲۱

کریس رومان

فرهنگ گزیده‌ی
ندیشه‌ها و اندیشمندان

ترجمه‌ی رشاد مردوخ‌ی

کتاب سود

کتاب سده

فرهنگ گزیده‌ی اندیشه‌ها و اندیشمندان

نویسنده: کریس رومان

مترجم: رشاد مردوخ‌ی

چاپ اول: ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۴۹۰۰۰ تومان

آماده‌سازی و تولید: آتلیه‌ی سده

صفحه‌آرا: کیمیا ادریسی

ناظر فنی چاپ: فرهاد جاوید

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: قشقای

تمامی حقوق محفوظ است. هیچ بخش از این کتاب بدون اجازه‌ی مکتوب ناشر، بلی تکثیر یا تولید مجدد به هیچ ششلی از جمله پ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی، فیل و صدا نیست. این اثر تحت پوشش حقوق حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان قرار دارد.

BN: 978-600-8968-32-0

کتاب سده

تلفن: ۶۶۸۶۲۱۴۳ - ۹۱۲۲۴۷۲۸۳۸

سرشناسه: رومن، کریس

Rohmann, Chris

عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ گزیده‌ی اندیشه‌ها و اندیشمندان / کریس رومان؛ ترجمه‌ی رشاد مردوخ‌ی

مشخصات نشر: تهران: کتاب سده، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۷۷۸ ص.

شابک: ۰ - ۳۲ - ۸۹۶۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: The dictionary of important ideas and thinkers, 2002.

شناسه‌ی افزوده: مردوخ‌ی، رشاد، ۱۳۳۲، مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۴ ۹۷۴/۹ BV

رده‌بندی دیویی: ۱۰۰

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۵۵۳۲۶۸۲

پیش‌گفتار

همه چیز با ماده‌گرایی دیالکتیک شروع شد. این اصطلاح برایم آشنا بود، هرچنان که در دیده یا شنیده بودم. ولی یک روز، آن را در مقاله‌ای در مجله دیدم و متوجه شدم که مفهوم دقیق آن را نمی‌دانم و نمی‌توانم آن را تعریف کنم. تعریف کوتاه یک فرهنگ لغات هم کمک چندانی نکرد، و در دایرةالمعارف که حجم هم نبود.

برایم روشن شد، که بسیاری مفاهیم قدیم و جدید دیگر هم کم تا بیش آشنا، ولی مبهم بودند. چهره‌های از اندیشه‌ها در مدرسه یادگرفته بودم، ولی حالا در بهترین حالت دانش مهمی از آن‌ها داشتم.

با خود فکر کردم داشتن فراموشی از اندیشه‌ها عالی می‌شود— نه اشیاء یا رویدادها، بلکه چیزهای پنهانی که اندیشه‌هایمان را پرورش می‌دهند: نظریه‌ها، فلسفه‌ها، باورها، ایدئولوژی‌ها، اندیشمندانی که آن‌ها را بیان کرده‌اند. این مرا به جستجو در کتاب‌فروشی‌ها و کتابخانه‌ها برای یافتن چیزی کرد که در ذهن داشتم: راهنمایی فشرده برای ابایی در مورد اندیشه‌ها و اندیشمندان برجسته، که مدخل‌هایش به اندازه کافی برای روشن شدن بلند و برای هضم کردن کوتاه باشد، همه‌ی حوزه‌های اندیشه را در برگیرد، و به زبان ساده نوشته شده باشد.

پیدا نکردم، پس شروع به تألیف آن کردم.

کتابی که در دست شماست حاصل چیزی است که تحصیلات مجدد دانشگاهی می‌دانم، تحصیلاتی خارج از یک نهاد رسمی (ولی با کمک بسیار مهم فرهیختگان متعدد) که به اندازه‌ی تحصیلات اولم طول

کشید. هدف من نه تنها درک اهمیت جهانی مفاهیم، بلکه توضیح آن‌ها به صورتی بود که خودم، به عنوان فردی غیردانشگاهی، و امثال من بتوانند بفهمند. چالشی سخت و هیجان‌انگیز بود.

اندیشه‌ها اساس فرهنگ‌ها هستند. افکارمان را الهام می‌بخشند و باورهایمان را تعیین می‌کنند. بسیاری از آن‌ها هویت واقعی ما را شکل می‌دهند. برخی، مثل آن‌هایی که از سنن غیرغربی می‌آیند، تنها حالا با چند فرهنگی شدن واقعی جوامع وارد ضمیر ما می‌شوند. در حالی که اندیشه‌های گذشته نهادهای اجتماعی، سیاسی، و مذهبی دنیای امروز را شکل می‌دهند، ما به تدریج جدید به طور مداوم ادراک ما را به چالش می‌کشند. بنابراین، روشن نگاه می‌دارند، و راهنما را برای آینده هموار می‌کنند.

مقدمه ۴۰۱ مدخل فرهنگ گزیده‌ی اندیشه‌ها و اندیشمندان با نظر تعدادی از اندیشمندان برجسته‌ی زمینه‌های مختلف انتخاب شده‌اند. البته، این کار انتخاب از میان تعداد بی‌پایان موضوع‌ها بود. در تصمیم‌گیری بر سر انتخاب اندیشه، به اندیشمندان رای یک کتاب یک جلدی دو ملاک اصلی داشتیم: تأثیر آن‌ها بر اندیشه‌ی انسان و تداوم آن‌ها در مباحث امروزی. مطالب گردآوری شده در این کتاب، حوزه‌های فلسفه، روان‌شناسی، سیاست، تاریخ، اقتصاد، جامعه‌شناسی، ادب، علوم، و هنرها را در بر می‌گیرد. مدخل‌های اندیشه در این کتاب شامل تعریف و توضیح کوتاهی در مورد تاریخچه، تأثیر، و اهمیت آن است. شرح حال ۱۱۰ اندیشمند برجسته خلاصه‌ای از افکار تأثیرگذار آن‌هاست تا صرفاً زندگی‌نامه‌ی آن‌ها. صدها اندیشه و اندیشمند مرتبط دیگر هم در دل مدخل‌ها معرفی شده و در نمایه‌ی کتاب به آن‌ها اشاره شده است.

«اندیشه» در این کتاب به چه معناست؟ به طور نظری، این اصطلاح هر چیزی از بحث فلسفی گرفته تا جعلیات تروتمیز جدید را در بر می‌گیرد. من موارد بسیار تخصصی را در این کتاب نیآورده‌ام، در حالی که تعریف یک اندیشه را تا حد امکان مفصل بیان کرده‌ام: یک مفهوم نظری، اصول یک باور یا سرمشق، مفهومی اساسی در یک حوزه‌ی مطالعاتی، یک

مسئله‌ی ایدئولوژیکی، یک فکر یا نظر تأثیر گذار. من شخصاً جذب مسائل نظری—عقاید قابل بحث، مورد پرسش، یا اثبات نشدنی—بودم، ولی نه به طور مطلق. اصطلاحات عمدتاً توصیفی حذف شده‌اند، ولی مفاهیم کلی، حوزه‌های نظری، مکاتب اندیشه، و مقولات مشابه در کتاب آورده شده‌اند. نکته‌ای هم درباره‌ی برخی چیزهایی که در این کتاب نمی‌یابید: متوجه خواهید شد که بیشتر مدخل‌ها درباره‌ی فرهنگ اروپایی، سنت فلسفی یونان، مذاهب یهودی—مسیحی، و غیره است. ولی تغییرات اخیر در جهان بی‌ها را هم نشان می‌دهد. مفاهیم و باورهای سنتی آسیایی، آفریقایی، و خاور میانه‌ای هم اضافه شده‌اند. اندیشمندان مؤنث و غیرسفیدپوست بیشتری نسبت به کتاب‌های مشابه معرفی شده‌اند—کسانی که مدت‌های طولانی مشارکت (و حتی ورود) آن‌ها به تاریخ اندیشه نادیده گرفته شده بود. همچنین تا آنجا پیش ر انتظار بر اندیشه‌های معاصر شده است. به این خاطر که نظریه‌پردازان امری اندیشه‌هایشان بیشتر مورد بحث است و در دیگر کتاب‌های مرجع به آن‌ها پرداخته می‌شود. در حالی که اندیشه‌ها و چهره‌های کلاسیک در فرهنگ غربی اندیشه‌ها و اندیشمندان تأثیر قاطعی بر اندیشه‌ی امروزی دارند، مفاهیم جدیدتر و اندیشمندان معاصر آینده را می‌سازند.

همچنین مدخل‌هایی درباره‌ی بسیاری از هنرهای ادبی یا هنرمندان بزرگ در این کتاب نخواهید یافت. نه شکسپیر و نه مکتب فرته، میکالانژ یا پیکاسو (گرچه لااقل اشاره‌ای به نوابغ شده‌است). این محدودیت به خاطر جلوگیری از افزایش حجم کتاب بوده‌است و امیدوارم در ویرایش‌های بعدی این‌ها را هم اضافه کنم.

به همان دلیل، ممکن است همه‌ی اندیشه‌های مورد نظر تان را در این کتاب پیدا نکنید؛ دنیای اندیشه‌ها به وسعت خود دنیاست. به هر حال، معتقدم مجموعه‌ای جذاب و مفید از مفاهیم و اندیشمندان مهم را در دست دارید. و بالاخره ماده‌گرایی دیالکتیک را هم پیدا می‌کنید.